

**UCHWAŁA NR XLIV/247/21
RADY GMINY WIDAWA**

z dnia 25 marca 2021 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Widawa na lata
2021-2023**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 i poz. 1378), art. 176 pkt 1 oraz art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821 oraz z 2021 r. poz. 159) Rada Gminy Widawa uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje „Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Widawa na lata 2021-2023” w brzmieniu ustalonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Powierza realizację Programu, o którym mowa w § 1 Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Widawie.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Przewodniczący Rady Gminy

Sławomir Stępnik

Załącznik do uchwały Nr XLIV/247/21
Rady Gminy Widawa
z dnia 25 marca 2021 r.

**Gminny Program Wspierania
Rodziny dla Gminy Widawa
na lata 2021-2023**

Widawa 2021

I. WSTĘP

Rodzina jest podstawową komórką społeczną, która powinna zaspokoić potrzeby każdego z jej członków. Jest miejscem, gdzie człowiek wchodzi w podstawowe dla siebie związki z innymi ludźmi, uczy się bliskości emocjonalnej. Podstawą prawidłowego rozwoju człowieka jest zaspokojenie potrzeb fizjologicznych i biologicznych, które powinna gwarantować rodzina. Jeżeli związek pomiędzy rodzicami jest zdrowy i funkcjonalny, to dzieci mają możliwość prawidłowego rozwoju. Przez kontakt z matką i ojcem dziecko zaspokaja swoją potrzebę bezpieczeństwa, miłości i przynależności. Na bazie tej interakcji dziecko buduje swoją tożsamość, swoje „ja”, tworząc podwaliny pod przyszłą autonomię człowieka dorosłego. Rodzina wywiera istotny wpływ na kształtowanie się postaw, aspiracji, systemów wartości. Mając na uwadze fundamentalną rolę rodziny, zarówno w wymiarze społecznym, jak i indywidualnym, niezbędne jest organizowanie w ramach gminnego systemu, działań profilaktycznych, zapobiegających występowaniu negatywnych zjawisk, mogących mieć wpływ na jej funkcjonowanie, działań wspierających i wzmacniających ją, a także korekcyjnych w sytuacji, gdy nie wypełnia prawidłowo swoich zadań. W ramach realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021-2023 skoordynowano wiele działań zmierzających do stworzenia w Gminie Widawa spójnego i skutecznego systemu wsparcia rodzin wychowujących dzieci, a także borykających się z trudnościami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Aby zapewnić wszystkim rodzinom wychowującym dzieci na terenie naszej gminy warunki dla prawidłowego funkcjonowania konieczne jest kontynuowanie działań podjętych w Gminnym Programie Wspierania Rodziny Gminy Widawa na lata 2021-2023 w kolejnych latach.

Realizowane w ramach Gminnego Programu zadania kierowane będą do wszystkich rodzin zamieszkałych na terenie gminy, ze szczególnym uwzględnieniem rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Skupiać się będą, nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie, również w przypadku, gdy dziecko zostanie umieszczone w pieczy zastępczej. Ma to na celu pomoc w odzyskaniu przez rodziców biologicznych funkcji opiekuńczych i umożliwienie dziecku powrotu do środowiska rodzinnego. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny i przyjmujący zasadę wczesnej interwencji.

II. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU

Podstawą prawną do opracowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny Gminy Widawa na lata 2021-2023 jest art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz.821) Program jest także spójny z Gminną Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Widawa na lata 2021-2026

III. DIAGNOZA SPOŁECZNO-DEMOGRAFICZNA W GMINIE WIDAWA

Podstawą do określenia działań w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021-2023 jest charakterystyka społeczno-demograficzna oraz analiza danych o osobach i rodzinach objętych wsparciem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Widawie. Rodziny wymagają wsparcia na różnych płaszczyznach. Według stanu na koniec roku 2019 Gmina Widawa liczyła 7 315 mieszkańców (dane UG Widawa). W tym okresie z pomocy społecznej korzystało 761 mieszkańców w 367 rodzinach. Oznacza to, że 10 % mieszkańców Gminy Widawa jest objętych pomocą społeczną. Na podstawie danych statystycznych z Gminy Widawa za lata 2017-2019 wynika, że ogólna liczba osób bezrobotnych zmalała w 2017 r. wynosiła 294 osoby, w 2018 r. - 264 osoby, w 2019 r. 232 osoby. Główne powody udzielania pomocy przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Najczęstsze powody przyznawania pomocy społecznej w latach 2016-2019

Powód przyznania pomocy	Liczba rodzin			
	2016	2017	2018	2019
Ubóstwo	36	35	14	33
Sieroctwo	1	0	2	0
Bezdomność	1	1	2	2
Potrzeba ochrony macierzyństwa	14	6	13	16
Bezrobocie	108	117	65	61
Niepełnosprawność	113	107	95	81
Długotrwała choroba	103	120	127	114
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	95	80	45	32
Przemoc w rodzinie	5	1	2	1
Alkoholizm	12	7	7	9
Narkomania	0	0	1	1
Trudności w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego	4	8	6	3
Zdarzenia losowe	1	5	0	5

Źródło: opracowanie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Widawie, 2020 r.

Dużym problemem wśród rodzin objętych wsparciem przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Widawie jest **długotrwała lub ciężka choroba oraz niepełnosprawność**. Wśród liczby osób korzystających z pomocy społecznej ze względu na długotrwałą i ciężką chorobę to 174 osoby, zaś osób niepełnosprawnych było 130. Problem niepełnosprawności oraz długotrwałej ciężkiej choroby staje się kluczowym problemem społecznym nie tylko na poziomie lokalnym, tj. gminnym, ale także ogólnokrajowym. Bez wątplenia wpływ na skalę omawianego problemu ma starzenie się społeczeństwa. Charakterystyczną cechą tego problemu, w odróżnieniu od innych jest fakt, iż nie ma działań ograniczających jego występowanie jak ma to miejsce, np. w przypadku ubóstwa, bezrobocia, alkoholizmu. Główne działania zogniskowane wobec osób niepełnosprawnych lub dotkniętych chorobą opierają się o pomoc w formie pieniężnej, świadczeń w naturze jak i pomocy środowiskowej. W 2019 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Widawie przystąpił do programu wspierającego organizację pomocy dla osób niepełnosprawnych tj. „Opieka 75+” umożliwiającego zwiększenie zakresu usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób po 75 roku życia. Gmina Widawa w ramach uczestnictwa w tym programie otrzymała dotacje w wysokości 5 066,25 zł. Bardzo dużym wsparciem dla niepełnosprawnych mieszkańców Gminy Widawa jest ośrodek wsparcia Środowiskowy Dom Samopomocy znajdujący się w Dąbrowie Widawskiej, który funkcjonuje od 1998 roku, jest ośrodkiem wsparcia i ogniwem oparcia społecznego dla osób niepełnosprawnych ruchowo, intelektualnie i chorych psychicznie. Z usług Środowiskowego Domu Samopomocy w Dąbrowie Widawskiej w roku 2016 skorzystało 51 uczestników, w roku 2017 - 55 osób, 2018 r. - 50 osób, 2019 r. - 51 osób. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej: osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Osobę wymagającą tej formy wsparcia kieruje się do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, zlokalizowanego jak najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej, chyba że okoliczności sprawy wskazują inaczej, po uzyskaniu zgody tej osoby lub jej przedstawiciela ustawowego na umieszczenie w domu pomocy społecznej. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Widawie w 2019 roku skierował 2 osoby do Domów Pomocy Społecznej. Na dzień 31.12.2019 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Widawie pokrywał częściowo koszty pobytu 12 mieszkańców z terenu Gminy Widawa na łączną kwotę: 249 820,31 zł.

Tabela 3: Liczba osób umieszczonych w DPS i wydatkowana kwota w latach 2015-2019

Rok	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba osób ogółem	7	12	16	14	12
Liczba świadczeń	80	114	158	122	110
Kwota świadczeń	154 148	228 851	284 130	248 207	249 820

Źródło: Opracowanie własne GOPS w Widawie, 2020 r.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Widawie świadczy usługi opiekuńcze w formie świadczeń niepieniężnych. Obejmują one pomoc w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Usługi opiekuńcze w 2019 roku przyznano 16 osobom w formie 2 785 świadczeń na kwotę 73. 743, 15 zł. Powyższe usługi były świadczone w miejscu zamieszkania osób, którym przyznano usługi opiekuńcze.

Tabela 4: Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych w latach 2015-2019

Rok	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba osób ogółem	4	6	7	5	16
Liczba świadczeń	1 502	1 976	2 684	2 011	2 785

Źródło: Opracowanie własne GOPS w Widawie, 2020 r.

Następną grupą osób korzystających z GOPS Widawa stanowią osoby bezrobotne. **Bezrobocie** stanowi główną przyczynę szerzenia się sfery ubóstwa i marginalizacji. Ma bezpośredni wpływ na ubożenie materialne rodzin, a tym samym wpływa na poziom ich życia, wywołując negatywne skutki. Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Łasku na dzień 14.09.2019 r. liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łasku z terenu Gminy Widawa na rok 2019 wynosiła 232 osób, tj. 115 kobiety i 117 mężczyzn. Liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łasku z terenu Gminy Widawa wynosiła 18 osób, tj. 11 kobiet i 7 mężczyzn.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Widawie w 2016 r. realizował Program Aktywnej Integracji. Celem programu była poprawa sytuacji na rynku pracy osób bezrobotnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej oraz kształtowania aktywnych postaw w życiu społecznym i zawodowym. W ramach programu wzięło udział 10 osób bezrobotnych z terenu Gminy Widawa, którzy podczas programu korzystali z poradnictwa specjalistycznego, warsztatów trenerskich oraz pracach społecznie użytecznych w okresie od 01.10.2016 r. - 30.11.2016 r. Gmina Widawa w ramach działań aktywizująco-zawodowych od wielu lat podpisuje porozumienie z Powiatowym Urzędem Pracy w Łasku na mocy którego, osoby bezrobotne zarejestrowane w PUP w Łasku będące klientami Ośrodka Pomocy Społecznej w Widawie będą mogły wykonywać prace społecznie (prace porządkowe) na terenie Gminy Widawa pod nadzorem pracowników Gminnego Zakładu Usług Komunalnych w Widawie. W latach 2015-2019 Urząd Gminy w Widawie wraz z podległymi jednostkami organizacyjnymi funkcjonującymi na terenie Gminy Widawa organizowały staże dla osób bezrobotnych dla absolwentów szkół średnich zamieszkujących na terenie Gminy Widawa. Dużym problemem na terenie Gminy Widawa jest również bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych jak również trudności w prowadzeniu gospodarstwa domowego Gmina Widawa realizuje m. in. poprzez zatrudnienie od 2012 roku asystenta rodziny w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Widawie. W 2019 roku asystenci byli zatrudnieni w wymiarze 1,5 etatu pracowali łącznie z 15 rodzinami, swoim wsparciem objęli 30 dzieci. W przypadku jednej z rodzin nastąpiło decyzją Sądu Rejonowego w Łasku umieszczenie 2 dzieci w pieczy zastępczej. W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Widawie bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych stanowi jedną z podstawowych przesłanek uzasadniających udzielanie rodzinom z dziećmi wsparcia społecznego. Pracownicy socjalni zwracają uwagę, że bezradność ta jest często wynikiem ubóstwa, bezrobocia, braku wsparcia ze strony innych osób (drugi rodzic, dziadkowie)

w wychowaniu dziecka, trudności w łączeniu pracy zawodowej z opieką nad dzieckiem, zwłaszcza w okresie ferii, wakacji. Bezradność wynika również często z choroby rodziców, zarówno psychicznej, jak i fizycznej – ograniczającej możliwości właściwej opieki i wychowania dziecka, alkoholizmu rodziców, niedojrzałości związanej z wczesnym macierzyństwem, niezaradności życiowej.

Tabela 5: Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w latach 2017-2019

Rok	2017	2018	2019
Liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny	24	14	15
Liczba dzieci w rodzinach objętych pracą asystenta rodziny	52	34	30
Liczba asystentów rodziny	2	2	2

Źródło: Opracowanie własne GOPS w Widawie.

Dane opracowane na podstawie sprawozdań oraz informacji uzyskanych od pracowników socjalnych GOPS w Widawie wynika, że w latach 2017-2019 liczba rodzin, którym udzielono wsparcia w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przedstawiała się podobnie. W dalszym ciągu na wysokim poziomie utrzymuje się liczba rodzin, którym przydzielono asystenta rodziny. Są to rodziny, które wymagają wsparcia w znacznie szerszym wymiarze aniżeli pomoc oferowana w ramach pracy socjalnej (Tabela nr 5).

Nadal dużym problemem wśród rodzin objętych wsparciem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Widawie jest ubóstwo. Przepisy ustawy o pomocy społecznej definiują przesłankę ubóstwa jako sytuację, gdy dochód rodziny nie przekracza ustawowego kryterium dochodowego. Aktualnie kryteria dochodowe ustalone są na poziomie 701 zł dla osoby samotnie gospodarującej oraz 528 zł na osobę w rodzinie. Kryteria te obowiązują od 1 października 2018 roku. Ubóstwo stanowi jedną z przesłanek do udzielenia pomocy wymienionych w ustawie o pomocy społecznej. Ustawodawca niejako zrównał ubóstwo ze spełnieniem kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń pomocy społecznej. Problem ten związany jest więc ściśle z problemami finansowym, z jakimi borykają się rodziny, w tym także wychowujące dzieci. Podstawowymi korelatami biedy jest w naszym społeczeństwie brak dochodów z pracy (utrzymywanie się ze świadczeń społecznych innych niż emerytura, posiadanie liczego potomstwa, brak jednego z rodziców - rodziny niepełne). Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Widawie dla osób zagrożonych ubóstwem od wielu lat udziela pomocy i wsparcia realizując Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. W ramach podpisanej umowy z Bankiem Żywności w Łodzi GOPS w Widawie prowadził w 2019 roku dystrybucję żywności dla 780 mieszkańców. GOPS Widawa wydał w ramach realizacji Podprogramu 2019 – 30 ton żywności. Od stycznia 2019 roku program został zastąpiony programem „Posiłek w szkole i w domu”.

Tabela 6: Liczba osób objętych Programem państwa w zakresie dożywiania w latach 2017-2018 oraz Posiłek w szkole i w domu 2019.

Rok	2017	2018	2019
Liczba osób ogółem	192	176	84
Liczba świadczeń	17 203	10 470	5 535
Kwota świadczeń	79 723,00 zł	54 770,00 zł	34 238,00 zł

Źródło: Opracowanie własne GOPS w Widawie, 2020 r.

Ogólna liczba osób korzystających z Programu państwa w zakresie dożywiania w Gminie Widawa znacznie zmniejszyła się, co zdecydowało o spadku liczby świadczeń i kwoty wypłacanych świadczeń.

W Gminie Widawa na przełomie lat 2017-2019 sytuacja rodzin otrzymujących zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych (m. in. dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego, dodatek z tytułu podjęcia nauki w szkole, dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej) przedstawiała się następująco:

Tabela 7: Świadczenia rodzinne wypłacane przez GOPS w latach 2017-2019

Rok	2017	2018	2019
Zasilek rodzinny	7 732	6 884	5 740
Dodatki do zasiłku	3 346	2 792	2 452
Świadczenie z funduszu alimentacyjnego	544	503	43

Źródło: Opracowanie własne GOPS w Widawie, 2020 r.

Świadczenia rodzinne mają na celu pokrycie wydatków związanych z utrzymaniem dziecka, o które mogą ubiegać się osoby uprawnione po spełnieniu kryteriów określonych w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, które na dzień 01.11.2020 r. wynosi 674 zł na osobę w rodzinie w sytuacji kiedy wnioskodawca ubiega się o świadczenie rodzinne na dziecko legitymujące orzeczeniem o niepełnosprawności kryterium dochodowe wynosi 764 zł.

Gmina Widawa realizuje zadania zlecone z administracji rządowej z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci. Celem Programu Rodzina 500+ jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowaniem dziecka, opieka nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Od lipca 2019 r. świadczenie wychowawcze przysługuje na wniosek rodzica na każde dziecko do 18 roku życia przy rozpatrywaniu wniosków nie jest uwzględniany dochód rodziny. W Gminie Widawa w latach 2017-2019 zauważalny był zdecydowany wzrost liczby rodzin pobierających świadczenie wychowawcze. Sytuację tę przedstawia poniższa tabela.

Tabela 8: Liczba rodzin pobierających świadczenie wychowawcze „Rodzina 500+” w latach 2017-2019

Rok	2017	2018	2019
Liczba rodzin pobierających świadczenie	631	558	751
Liczba dzieci korzystających ze świadczenia	909	827	1 120

Źródło: Opracowanie własne GOPS w Widawie – Dział Świadczeń Wychowawczych, 2020 r.

Od 01.01.2017 r. Gmina Widawa realizuje zadania wynikające z ustawy z dn. 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Istotnymi działaniami będą:

- Zapewnienie dostępu do szeroko rozumianej informacji i poradnictwa w zakresie rozwiązań wspierających rodziny z dzieckiem, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracane upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju lub w czasie płodu.
- Zapewnienie jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju lub w czasie porodu.
- Przewycięzanie trudności z tym związanych.
- Poradnictwo prawne i psychologiczne.
- Opracowywanie z rodzinami katalogu wsparcia.
- Występowanie przez upoważnionego przez rodzinę asystenta w imieniu tejże do podmiotów świadczących pomoc.

Na przełomie lat 2017-2019 nie było rodziny, która złożyłaby wniosek w oparciu o ww. ustawę.

W Gminie Widawa w 2011 roku został powołany Gminny Zespół Interdyscyplinarny na podstawie Zarządzenia Wójta Gminy Widawa (Zarządzenie Wójta Nr 54 z dnia 4 sierpnia 2011 r.). Obsługą techniczną i organizacyjną prac Zespołu zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Widawie. Koordynatorem prac GZI w Widawie jest Kierownik GOPS w Widawie Pani Agnieszka Leopolska, pełniąca jednocześnie funkcję Przewodniczącej Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego. Osoby doświadczające przemocy w rodzinie objęte są w naszej miejscowości wsparciem Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Specjaliści pracy socjalnej w zakresie pracy z osobami doświadczającymi przemocy w rodzinie ściśle współpracują z pracownikami socjalnymi, reagują na wszelkie zgłoszenia

o przemocy w rodzinach zarówno ze strony policji jak również innych instytucji i osób prywatnych. Ośrodek prowadzi obsługę Procedury „Niebieskie Karty” oraz interweniuje we wszelkich zgłoszeniach dotyczących problemu przemocy w rodzinach.

Tabela 9: Liczba założonych Niebieskich Kart oraz powołanych grup roboczych w latach 2017-2019

Rok	2017	2018	2019
Liczba Niebieskich Kart - ogółem	12	8	8
Liczba powołanych grup roboczych	9	9	9

Źródło: Opracowanie własne GOPS w Widawie, 2020 r.

Analiza danych gromadzonych przez Zespół Interdyscyplinary ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dotyczących prowadzonych postępowań w ramach procedury „Niebieskie Karty” pozwala na formułowanie hipotezy, że czynnikiem mającym zasadniczy wpływ na wystąpienie przemocy w rodzinie, różnych zachowań agresywnych, aktów znęcania się nad członkami rodziny jest problem alkoholowy. Członkowie grupy roboczej podejmując współpracę z osobami doświadczającymi przemocy, próbują te osoby zmotywować, by podjęły konkretne działania, by zaczęły żyć swoim życiem, a nie życiem osoby uzależnionej, często bowiem osobom tym towarzyszy bezradność wobec problemu alkoholowego bliskiej im osoby. Opierając się na analizie danych statystycznych stwierdza się również jednoznacznie, że przemoc może dotyczyć wszystkich niezależnie od pozycji na rynku pracy, sytuacji finansowej, wykształcenia czy miejsca zamieszkania.

IV. OBSZARY PROBLEMOWE

Działania w zakresie wspierania rodziny dotyczą następujących obszarów problemowych:

- Wsparcia wszystkich rodzin z dziećmi z terenu Gminy Widawa w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.
- Podejmowania działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodziny.
- Koordynacji działań instytucji działających ze środowiskami dysfunkcyjnymi.
- Zmniejszania skali zjawisk zaburzających prawidłowe funkcjonowanie rodziny, tj.: długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, bezrobocie, ubóstwo, nieumiejętność prowadzenia gospodarstwa domowego, uzależnienia, przemoc, brak kompetencji rodzicielskich.

V. ADRESACI PROGRAMU

Program kierowany jest do wszystkich rodzin i dzieci zamieszkałych na terenie Gminy Widawa, a w szczególności:

- Rodzin przeżywających chwilowe trudności opiekuńczo-wychowawcze.
- Rodzin, którym zostały odebrane bądź ograniczone prawa rodzicielskie.
- Rodzin dysfunkcyjnych.
- Rodzin zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej.

VI. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT pozwala na ocenę jaki typ działań jest najbardziej użyteczny w osiągnięciu założonych celów.

S Mocne strony	W Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> - kompetentna kadra pracująca w obszarze pomocy rodzinie, - dobra współpraca pomiędzy instytucjami odpowiedzialnymi za pomoc rodzinom, - otwarte na współpracy instytucje i 	<ul style="list-style-type: none"> - brak żłobka, - brak placówek wsparcia dziennego, - ograniczona ilość mieszkań komunalnych, - ograniczona ilość mieszkań socjalnych, - brak mieszkań chronionych,

<p>organizacje samorządowe, - nieodpłatna pomoc specjalistyczna, np. prawna, - wsparcie dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, opieka pedagogiczna w szkołach i przedszkolach, - dobra sytuacja na rynku pracy, poprawa dostępu do zatrudnienia - zmniejszenie stopy bezrobocia w gminie Widawa, - wzrost poziomu finansowego rodzin - program Rodzina 500+, - realizacja rządowego programu „Dobry Start”, - zwiększenie zasobów kadrowych w GOPS Widawa na rzecz osób niepełnosprawnych i rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze</p>	<ul style="list-style-type: none"> - brak specjalistycznego wsparcia zdrowia psychicznego dla dzieci, brak zainteresowania osób chcących pełnić funkcję rodziny zastępczej lub rodzinnych domów dziecka, - obecność zjawiska wyuczzonej dziedzicznej bezradności rodzin korzystających z pomocy społecznej, - duża ilość rodzin, w których występuje problem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, - niewystarczająca ilość propozycji form spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży, - brak środków na poszerzenie oferty wsparcia rodziny, - małe zaangażowanie organizacji pozarządowych do działań wspierających procesy wychowawcze w rodzinie
<p>O Szanse</p>	<p>T Zagrożenia</p>
<ul style="list-style-type: none"> - ogólnopolska Karta Dużej Rodziny, - współpraca z placówkami powiatowymi: PCPR, Placówki Opiekuńczo-Wychowawcze, Sąd – kuratorzy zawodowi i społeczni, Komisariat Policji, Placówki Oświatowe, - wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę, - wzrost świadomości dotyczącej wiedzy na temat wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych przez rodziców, - wzrost świadomości i umiejętności korzystania przez rodziny z różnych form wsparcia, - możliwość pozyskania środków zewnętrznych, - możliwość współpracy z organizacjami pozarządowymi, - zbudowanie zintegrowanego systemu wsparcia 	<ul style="list-style-type: none"> - pokoleniowe uzależnienie rodzin od pomocy społecznej, - niespójne i ciągle zmieniające się przepisy prawa, - obecność zjawisk tj.: atomizacja rodziny, osłabienie więzi rodzinnych, hermetyzacja rodziny, mechanizm odpowiedzialności zbiorowej, przerzucanie odpowiedzialności za wychowanie i edukację dzieci na Państwo i instytucje, - brak wsparcia opiekuńczo-wychowawczego dla rodziców, mniejsze szanse rozwojowe dziecka, zanik tradycji rodzinnych, - wzrost kosztów utrzymania rodziny, - rozpad związków (rozwody, separacje, wyjazdy za granicę), - wypalenie zawodowe pracowników GOPS w Widawie, - zrzucanie na GOPS odpowiedzialności za pojawiające się na terenie gminy niepokojące i patologiczne dysfunkcje osób w rodzinach, - zagrażające i aspołeczne formy spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież.

Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Widawa na lata 2021-2023 zakłada tworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia wszystkich rodzin zamieszkałych na terenie Gminy Widawa. Wsparcie rodzin będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny, a rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami. Tylko wtedy można zwiększyć jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz wykorzystywanie własnej aktywności i wewnętrznego potencjału w celu zdobywania nowych umiejętności. Pomoc, którą oferuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Widawie będzie nakierowana w pierwszej kolejności na wykorzystywanie zasobów własnych rodziny, a wsparcie instytucjonalne będzie zapewnione w sytuacji, gdy rodzina będzie musiała się zmierzyć z problemami, których nie jest w stanie samodzielnie rozwiązać.

VII. CEL GŁÓWNY

Wsparcie wszystkich rodzin poprzez prowadzenie działań i tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu wypełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Rozwój spójnego i kompleksowego systemu wsparcia rodzin w Gminie Widawa, gwarantującego zapewnienie dzieciom i młodzieży bezpiecznych warunków rozwoju i wychowania w środowisku rodzinnym.

Cele szczegółowe:

Cel 1	Zapewnienie rodzinom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego.
Zadania	<ol style="list-style-type: none">1. Udzielenie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej.2. Udzielenie pomocy i wsparcia rodzin z problemem niepełnosprawności, wypłata świadczeń z tytułu niepełnosprawności. Inicjowanie akcji charytatywnych i pomocowych na rzecz tych rodzin.3. Świadczenie pomocy w postaci posiłków w szkole.4. Monitorowanie sytuacji zdrowotnej i edukacyjnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.5. Poradnictwo i praca socjalna świadczona przez pracowników GOPS.
Zakładane rezultaty	<ol style="list-style-type: none">1. Podniesienie bezpieczeństwa bytowego i zdrowotnego rodziny.2. Zapobieganie rozpadowi rodziny i zapobieganie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej z powodów socjalno-bytowych.3. Uczenie rodziców i dzieci postaw prozdrowotnych.
Realizatorzy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Widawie, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Widawie, Urząd Gminy w Widawie, Placówki oświatowe.
Cel 2	Poprawa funkcjonowania rodziny oraz warunków rozwoju dziecka w środowisku rodzinnym
Zadania	<ol style="list-style-type: none">1. Wspieranie rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu poprzez pracę socjalną oraz współpracę z asystentem rodziny.2. Podejmowanie działań w celu pozostawienia dzieci w rodzinie biologicznej oraz przywrócenia dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej rodzicom biologicznym.3. Organizowanie czasu wolnego i wypoczynku dla dzieci z rodzin wymagających wsparcia.4. Umożliwienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego: psycholog, logopeda, prawnik.
Zakładane rezultaty	<ol style="list-style-type: none">1. Podniesienie umiejętności rodzicielskich oraz poprawa zdolności wychowawczych rodziców.2. Wzrost świadomości w związku z pełnieniem ról rodzicielskich oraz w zakresie planowania i funkcjonowania rodziny.3. Podniesienie możliwości rozwojowych dzieci i młodzieży.4. Promowanie i wspieranie organizacji różnych form spędzania wolnego czasu dzieci i młodzieży.
Realizatorzy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Widawie, Urząd Gminy w Widawie, Gminny Ośrodek Kultury, Placówki oświatowe, Ośrodek Zdrowia, GKRPA.
Cel 3	Podejmowanie działań interdyscyplinarnych mających na celu zapobieganie sytuacjom kryzysowym oraz rozwiązywanie już istniejących.
Zadania	<ol style="list-style-type: none">1. Współpraca z podmiotami i instytucjami zajmującymi się rodziną.2. Pomoc rodzinom dotkniętym uzależnieniami.3. Pomoc rodzinom dotkniętym przemocą.4. Zapewnienie wsparcia przez asystenta rodziny.5. Tworzenie i realizacja programów profilaktycznych w zakresie zapobiegania niekorzystnym zjawiskom społecznym.

Zakładane rezultaty	1. Zmiana postaw i zachowań w rodzinach zagrożonych negatywnymi zachowaniami społecznymi. 2. Zwiększenie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców. 3. Wzrost świadomości i umiejętności radzenia sobie z negatywnymi zjawiskami społecznymi i przyjmowanie pozytywnej postawy społecznej i obywatelskiej przez dzieci i młodzież. 4. Współpraca między osobami pracującymi na rzecz rodziny. 5. Ukierunkowanie pomocy na rzeczywiste problemy i potrzeby.
Realizatorzy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Widawie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łasku, Zespół Interdyscyplinarny, Komisariat Policji, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, psycholog, Placówki oświatowe.
Cel 4	Przeciwdziałanie marginalizacji społecznej rodzin dysfunkcyjnych
Zadania	1. Zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w pieczy zastępczej. 2. Prowadzenie monitoringu dzieci w rodzinach dotkniętych sytuacją kryzysową.
Zakładane Rezultaty	1. Zmiana postaw i zachowań członków rodzin dysfunkcyjnych. 2. Wszelchstronna i systemowa pomoc dzieciom w rodzinach dysfunkcyjnych.
Realizatorzy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Widawie, Komisariat Policji, Placówki oświatowe.
Cel 5	Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się niesieniem pomocy rodzinom
Zadania	1. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników pomagających rodzinie poprzez udział w szkoleniach, stażach.
Zakładane Rezultaty	1. Podniesienie profesjonalizmu osób niosących pomoc w rodzinie. 2. Podniesienie kompetencji i skuteczności podejmowanych działań pomocowych.
Realizatorzy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Widawie, Placówki oświatowe, Komisariat Policji.

VIII. HARMONOGRAM ZAPLANOWANYCH DZIAŁAŃ

Harmonogram realizacji działań podejmowanych w ramach realizacji „Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Widawa na lata 2021-2023” przedstawia się następująco:

Lp.	Realizatorzy	Działania	Termin realizacji	Wskaźniki
Cel szczegółowy 1. Zapewnienie rodzinom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego.				
1.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Widawie Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Widawie, Urząd Gminy w Widawie, Placówki oświatowe.	1) Udzielenie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej. Świadczenie pomocy w postaci posiłków w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”. 2) Realizacja rządowych programów Program 500+, Dobry Start, Asystent rodziny, Opieka 75+. 3) Udzielenie dzieciom i młodzieży stypendium o charakterze socjalnym oraz naukowym. 4) Poszerzanie nieodpłatnych	2021-2023	-liczba rodzin, które zostały objęte pomocą finansową, -liczba rodzin objętych wydawaniem artykułów żywnościowych (Bank Żywności), -liczba osób, którym wydano Kartę Dużej Rodziny, -liczba osób pobierających świadczenia rodzinne, wychowawcze, z funduszu alimentacyjnego, dodatku mieszkaniowego i stypendium socjalnego, -wsparcie finansowe rodzin z problemem

		<p>ofert zajęć pozalekcyjnych, wspieranie działań na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.</p> <p>5) Zapewnienie opieki osobom starszym oraz osobom zależnym w domach.</p> <p>6) Współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, rodzinnych domach dziecka, interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym oraz zakładach opiekuńczo-leczniczych</p>		<p>niepełnosprawności,</p> <p>-liczba rodzin korzystających z Programów 500+, 300+, Opieka 75+</p> <p>-liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny,</p> <p>-liczba dzieci korzystających z dofinansowania posiłków szkole,</p> <p>-liczba dzieci korzystających z wypoczynku,</p> <p>-liczba osób objętych pomocą w postaci usług opiekuńczych,</p> <p>-liczba osób umieszczonych w domu pomocy społecznej w danym roku kalendarzowym,</p> <p>-liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,</p> <p>-wysokość środków wydatkowanych na pobyt dzieci w pieczy zastępczej (rodzinnej i instytucjonalnej),</p> <p>-liczba akcji charytatywnych.</p>
Lp.	Realizatorzy	Działania	Termin realizacji	Wskaźniki
Cel szczegółowy 2. Poprawa funkcjonowania rodziny oraz warunków rozwoju dziecka w środowisku rodzinnym				
1.	<p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Widawie, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Widawie, Urząd Gminy w Widawie, Placówki oświatowe.</p>	<p>1) Wspieranie rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu poprzez pracę socjalną oraz współpracę z asystentem rodziny.</p> <p>2) Podejmowanie działań w celu pozostawienia dzieci w rodzinie biologicznej oraz przywrócenia dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej rodzicom biologicznym.</p> <p>3) Organizowanie czasu wolnego i wypoczynku dla dzieci.</p> <p>4) Umożliwienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego: psycholog, logopeda, prawnik.</p> <p>5) Organizowanie wydarzeń o charakterze integrującym rodziny</p>	2021-2023	<p>-liczba rodzin objętych pomocą rodziny wspierającej i asystenta rodziny,</p> <p>-liczba rodzin, które skorzystały z pomocy poradnictwa specjalistycznego (prawnika, psychologa, itp.)</p> <p>-liczba rodzin objętych wydawaniem artykułów żywnościowych (Bank Żywności),</p> <p>-liczba dzieci uczestniczących w koloniach, obozach, zimowiskach,</p> <p>-liczba dzieci objętych programem stypendialnym,</p> <p>-liczba dzieci objętych wsparciem w postaci wyprawki szkolnej,</p> <p>-liczba dzieci biorących</p>

				udział w zajęciach pozalekcyjnych, -liczba zorganizowanych wydarzeń.
Lp.	Realizatorzy	Działania	Termin realizacji	Wskaźniki
Cel szczegółowy 3. Podejmowanie działań interdyscyplinarnych mających na celu zapobieganie sytuacjom kryzysowym oraz rozwiązywanie już istniejących.				
1.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Widawie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łasku, Zespół Interdyscyplinarny, Komisariat Policji, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, psycholog, Placówki oświatowe.	1. Współpraca z podmiotami i instytucjami zajmującymi się rodziną. 2. Pomoc rodzinom dotkniętym uzależnieniami. 3. Pomoc rodzinom dotkniętym przemocą. 4. Zapewnienie wsparcia przez asystenta rodziny. 5. Tworzenie i realizacja programów profilaktycznych w zakresie zapobiegania niekorzystnym zjawiskom społecznym. 6. Podejmowanie działań zmierzających do ustanowienia rodzin wspierających. 7. Zapewnienie schronienia osobom tego pozbawionym (osobom bezdomnym). 8. Realizowanie przez placówki oświatowe programów profilaktycznych wspierających wychowanie dzieci i młodzieży oraz programów rewalidacyjno-wychowawczych przeciwdziałających dysfunkcjom społecznym.	2021-2023	-liczba wniosków skierowanych do GKRPA dot. rodzin zagrożonych kryzysem spowodowanym uzależnieniami, -liczba osób objętych procedurą Niebieska Karta, -liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej, -liczba realizowanych programów dotyczących przeciwdziałaniu przemocy, -liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny, -liczba osób skierowanych do schroniska, noclegowni.
Lp.	Realizatorzy	Działania	Termin realizacji	Wskaźniki
Cel szczegółowy 4. Przeciwdziałanie marginalizacji społecznej rodzin dysfunkcyjnych.				
1.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Widawie, Komisariat Policji, placówki oświatowe.	1. Zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w pieczy zastępczej. 2. Prowadzenie monitoringu dzieci w rodzinach dotkniętych sytuacją kryzysową. 3. Podejmowanie współpracy z podmiotami działającymi na rzecz powrotu dziecka z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej	2021-2023	-liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej, -liczba spotkań w zespole ds. ocen sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej w PCPR w Łasku -liczba spotkań zespołów ds. oceny sytuacji dziecka umieszczonego w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej

				-odpłatność za pobyt dzieci w pieczy zastępczej, -liczba dzieci powracających do rodzin biologicznych, -liczba skierowanych wniosków do sądu o wgląd w sytuację rodziny, -liczba skierowanych wniosków do GKRPA.
Lp.	Realizatorzy	Działania	Termin realizacji	Wskaźniki
Cel szczegółowy 5. Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się niesieniem pomocy rodzinom.				
1.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Widawie, placówki oświatowe, GKRPA, Policja	1. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników pomagających rodzinie poprzez udział w szkoleniach, stażach, seminariach i warsztatach.	2021-2023	-udział w szkoleniach, -tematyka szkoleń, -ilość szkoleń.

Na podstawie określonych celów Programu w poniższej tabeli znajdują się wytyczne ramy czasowe realizacji zadań, które mają pomóc osiągnąć wyznaczone cele.

	Zadanie	Termin realizacji
1.	Udzielenie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej.	2021-2023
2.	Świadczenie pomocy w postaci posiłków w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”	
3.	Udzielenie dzieciom i młodzieży stypendium o charakterze socjalnym oraz naukowym.	2021-2023
4.	Realizacja rządowych programów Program 500+, Dobry Start, Opieka 75+.	
5.	Poszerzanie nieodpłatnych ofert zajęć pozalekcyjnych, wspieranie działań na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.	2021-2023
6.	Zapewnienie opieki osobom starszym oraz niepełnosprawnym.	2021-2023
7.	Współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, rodzinnych domach dziecka, interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym oraz zakładach opiekuńczo-leczniczych.	2021-2023
8.	Wspieranie rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu poprzez pracę socjalną oraz współpracę z asystentem rodziny.	2021-2023
9.	Podejmowanie działań w celu pozostawienia dzieci w rodzinie biologicznej oraz przywrócenia dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej rodzicom biologicznym.	2021-2023
10.	Organizowanie czasu wolnego i wypoczynku dla dzieci z rodzin wymagających wsparcia.	2021-2023
11.	Umożliwienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego: psycholog, logopeda, prawnik.	2021-2023
12.	Zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w pieczy zastępczej.	2021-2023

13.	Prowadzenie monitoringu dzieci w rodzinach dotkniętych sytuacją kryzysową.	2021-2023
14.	Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników pomagających rodzinie poprzez udział w szkoleniach, stażach, seminariach i warsztatach.	2021-2023
15.	Podjęcie współpracy z podmiotami działającymi na rzecz powrotu dziecka z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej	2021-2023

IX. SPOSÓB KONTROLI I MONITORING REALIZACJI PROGRAMU

Podmioty realizujące Program będą zobowiązane do składania kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Widawie informacji na temat stanu realizacji podjętych działań i wskaźników zadań ujętych w Programie, w terminie do 31 stycznia każdego roku. W ramach monitoringu Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Widawie na podstawie zebranych informacji jednostkowych, sporządza roczne sprawozdanie z realizacji Programu i przedkłada Wójtowi Gminy do 31 marca każdego roku, natomiast w terminie do dnia 31 marca każdego roku Wójt składa Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny.

X. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Koordynator Programu.

Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Widawa na lata 2021-2023 jest Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Widawie.

2. Czas realizacji Programu.

Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Widawa została zaplanowana na lata 2021-2023. Program jest dokumentem otwartym może podlegać okresowej weryfikacji, modyfikacji i uzupełnieniu.

3. Realizatorzy i partnerzy programu.

Do realizacji programu zostaną zaangażowane następujące instytucje:

- Urząd Gminy
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- Policja
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Szkoły, Przedszkola, Biblioteki
- Placówki Służby Zdrowia
- Gminny Ośrodek Kultury

4. Źródła finansowania Programu.

Środki na realizację Programu pochodzić mogą z :

- budżetu Gminy (planowane w toku prac nad budżetem gminy),
- budżetu państwa (programy rządowe, konkursy, granty),
- dotacji zewnętrznych, od darczyńców.

XI. PODSUMOWANIE

Reforma ustroju terytorialnego państwa przekazała zdecydowaną większość kompetencji na poziom samorządów gmin i powiatów. Służby opieki nad dzieckiem i rodziną na terenie Unii Europejskiej, której Polska jest członkiem, działają na najniższym poziomie, a więc najbliższej rodziny. Nowa ustawa nakłada na wszystkie szczeble samorządu terytorialnego (gminę, powiat, województwo) zadania związane z wykorzystaniem ustawy. Wprowadza do systemu nowe jednostki, nowe funkcje (asystent rodziny, organizator pieczy zastępczej, koordynator pieczy

zastępczej). Ustawa w większym stopniu niż dotychczasowe przepisy, wymusza na samorządach, a zwłaszcza gminach, prowadzenie działań profilaktycznych w obszarze pracy z rodziną. Europejskie tendencje w opiece zastępczej opierają się o coraz większe zróżnicowanie usług nastawionych na udzielanie pomocy większej liczbie dzieci i młodych ludzi, coraz większy nacisk na umieszczanie dzieci pod opieką krewnych oraz rosnące wysiłki w pozyskiwaniu profesjonalnych opiekunów przygotowanych do pracy z młodymi ludźmi manifestującymi złożone problemy. Aby zapewnić właściwe formy pomocy, konieczna jest ścisła współpraca instytucjonalnymi, rodzinnymi, jak również alternatywnymi formami pomocy. Poszczególne formy opieki powinny być postrzegane jako współzależne i nawzajem się dopełniające metody pracy z dziećmi. Fundamentem systemu opieki musi być właściwe prawo, oparte na idei partnerstwa z rodzicami, świadome konieczności wspierania rodzin, jak również potrzeb i możliwości profesjonalistów pracujących z dziećmi, a także rodzin zastępczych. Poza tym należy zwiększyć nacisk na przestrzeganie praw dziecka. Przede wszystkim, ośrodki opieki nad dziećmi powinny respektować wymogi Konwencji o prawach dziecka, która postrzega dzieci, jako podmioty posiadające określone prawa. Chodzi tu nie tylko o tradycyjnie rozumiane prawo do opieki ochrony i zaspokojenia potrzeb, ale również prawo do „partycypacji”, uczestnictwa. Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Widawa na lata 2021-2023 jest Programem elastycznym, który będzie dostosowywany do bieżących potrzeb wszystkich rodzin. Program uwzględnia szeroko pojętą współpracę z instytucjami, stowarzyszeniami i osobami świadczącymi specjalistyczną pomoc w zakresie wspierania rodziny ze szczególnym uwzględnieniem pomocy środowiskowej. Koordynowanie i organizowanie działań w ramach Programu, inicjowanie nowych rozwiązań należy do zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Widawie. Program realizowany będzie na terenie Gminy Widawa w latach 2021-2023. Powyższe działania zwiększą szansę rodzin, aby prawidłowo funkcjonowały one w środowisku oraz wykorzystywały własną aktywność i wewnętrzny potencjał w celu zdobycia nowych umiejętności. Odpowiednie podejście da możliwość rozwoju, zwiększenia świadomości w środowisku lokalnym i tym samym podniesie jakość życia mieszkańców Gminy Widawa.